

Astronomia Saila

2014KO MARTXOKO EFEMERIDEAK BEHATZEKO PROPOSAMENAK

(Hilaren 29ra arte, gehitu ordu bat denbora ofiziala kalkulatzeko. Hilaren 30etik aurrera, gehitu bi ordu)

- Begi hutsez:

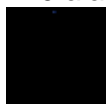
- Hilaren 1ean, 0:00etan, **Eta Aquilae zefeida-motako izar aldakorraren distira maximoa**; magnitudea 3,5etik 4,4ra aldatzen zaio 7,177 egunean behin. Hilaren 8an, 15ean, 22an eta 29an izango dira beste maximoak.
- Hilaren 1ean, 13:00etan, **Perseusko Algol izar aldakorraren distira minimoa**; 3,3tik 2,1era aldatzen zaio magnitudea. Hilaren 4an, 7an, 10ean, 13an, 15ean, 18an, 21ean, 24an, 27an eta 30ean izango dira beste minimoak.
- Hilaren 3an: 6:00etan, **Delta Cephei izar aldakorraren distira maximoa**; magnitudea 3,5etik 4,4ra aldatzen zaio 5,366 egunean behin. Hilaren 8an, 13an, 19an, 24an eta 30ean izango dira beste maximoak.
- Hil honetan, apirilaren hasiera bitartean, zerua behar bezain garbi eta ilun badago, **argi zodiakala ikusi ahal izango da gauaren hasieran**, Piscis, Aries eta Tauro hartzen dituela.
- Hilaren 25ean, 5:14an, **Marte ikusi ahal izango da Virgoko Spiga izarren ondoan**, 4,8^o-ra bakarrik. Planetaren distira 8 aldiz handiagoa izango da izarrena baino.

-Teleskopioarekin:

- Hilaren 9an, 20:25etik 21:56ra, **Ganimedesek eta Iok Jupiterren azalean proiektatutako itzalak ikusi ahal izango dira**. Baita hilaren 16an ere, 22:21etik 0:37ra.
- Hilaren 18an, lau sateliteak ikusi ahal izango dira: **Io, Europa, Kalisto eta Ganimedes, planetaren mendebaldean lerrokatuta**.
- Hilaren 23an, 22:59tik 0:12ra, **Ganimedes eta Io aldi berean igaroko dira Jupiterren diskoaren aurretik**. Baita hilaren 31n ere, 0:57tik 3:10era.
- **Hilaren 28ko gaua aparta izan daiteke Messierren maratonia egiten saiatzeko.**

ILARGIA MARTXOAN

(Hilaren 29ra arte, gehitu ordu bat denbora ofiziala kalkulatzeko. Hilaren 30etik aurrera, gehitu bi ordu)

01 8:00etan, **Inauteriko Ilberria**.

04 17:46, beheranzko nodotik pasatuko da.

05 Gehieneko librazioa longituede (l = 6,71^o).

07 3:47an, konjuntzio geozentrikoan Pleiadeekin, 6,8^o-ra.

07 21:55ean, konjuntzio geozentrikoan Taurusko Aldebaran izarrekin, 2,1^o-ra.

08 13:27an, **Ilgora**.

10 10:37an, konjuntzio geozentrikoan Jupiterrekin, 5,2^o-ra.

11 19:57an, apogotik pasatuko da (Ilargiaren eta Lurraren arteko distantziarik handiena): 405.396 km (aurreko perigeoan baino 44.961 gehiago).

12 Gehieneko librazioa latitudean (b = 6,77^o).

16 17:10ean, lurmendu ondoren lurra mugitzen duten harren **Ilbetea**. Hilaren 16an, ekialdeko horizontetik aterako da, Eguzkia sartu eta minutu batzuetara; eta hilaren 17an sartuko da mendebaldetik, Eguzkia ekialdetik ateratzen denean.

18 21:00etan, konjuntzio geozentrikoan Virgoko Spiga izarrekin, 1,7^o-ra.

19 1:07an, konjuntzio geozentrikoan Marterekin, 3,1^o-ra.

19 6:30ean, goranzko nodotik pasatuko da.

20 Gutxieneko librazioa longituede (l = -5,62^o).

21 3:13an, konjuntzio geozentrikoan Saturnorekin, 0,3^o-ra.

22 7:08an, konjuntzio geozentrikoan Antaresekin, 8,1^o-ra.

24 1:47an, **Ilbehera**.

26 Gutxieneko librazioa latitudean (b = 6,72^o).

27 7:52an, konjuntzio geozentrikoan Artizarrekin, 3,4^o-ra.

27 18:53an, perigeotik pasatuko da (Ilargiaren eta Lurraren arteko distantziarik txikiena): 365.703 km (aurreko apogeoan baino 39.693 gutxiago).

30 18:46an, **Ilberria**.

Astronomia Saila

PLANETAK MARTXOAN (LURRAREN ORBITA-ABIADURA: 107.280 km/h)

Merkurio (Gauaren amaieran ikusi ahal izango da, hilaren 10a baino lehen) Orbita-abiadura: 172.440 km/h.

Distiraren magnitudea 1 baino handixeagoa baino ez denez eta ekialde hego-ekialdeko horizontean gradu gutxi batzuk baino igoko ez denez, zaila izango da ikustea; bakarrik ikusi ahal izango da Eguzkia atera baino 45 minutu lehenago eta hilaren 10a baino lehen. 21 h eta 23 h bitarteko igoera zuzena. -14 eta -7° bitarteko deklinazioa. Aquariusen hasiko du hila, gero Capricornusera igaroko da, eta Aquariusera itzuliko da berriro. Magnitudea $-0,7$ tik $-0,2$ ra aldatuko zaio.

Artizarra (Egunsentia baino lehen ikusi ahal izango da) Orbita-abiadura: 126.000 km/h

Hilaren 1ean, Eguzkia atera baino bi ordu eta hogeita minutu lehenago aterako da hego-ekialdeko horizontetik; eta hilaren 31n, berrogeita bost minutu lehenago. Ekliptikaren inklinazio handia dela eta, behaketa oso mugatua egongo da. 20 h eta 21 h bitarteko igoera zuzena. -16 eta -13° bitarteko deklinazioa. Saggiariusen hasiko du hila, gero Capricornusera igaroko da, Aquarius ukitu, eta berriro Capricornusera itzuliko da. Haren magnitudeak behera egingo du pixka bat, $-4,6$ tik $-4,3$ ra.

Marte (Gauaren bigarren zatian baino gehiagoan ikusi ahal izango da) Orbita-abiadura: 86.760 km/h.

Eguzkia sartu eta lau bat ordu aterako da hilaren 1ean; 31n, berriz, bakarrik ordu-erdi bat geroago. Hilaren 1ean hasiko du eretrogradazio-begizta. Oposizioaren aurreko hilabetea da; une egokia da behatzeko. Zortzi orduan ibiltzen du gure gaueko zerua, eta 35° baino gehiagora iragaten da meridianotik. 13 h-ko igoera zuzena. -8° eta -6° bitarteko deklinazioa. Hil osoan Virgon izango da. Magnitudea $-0,7$ tik $-1,3$ ra aldatuko zaio.

Jupiter (Gauaren lehen zatian baino gehiagoan ikusi ahal izango da) Orbita-abiadura: 47.160 km/h.

Hilaren 1ean, arratsaldearen hasieran aterako da. Hilaren 31n, goizean aterako da, eta hego-ekialdeko horizontean izango da gauaren hasieran. Distira gero eta txikiagoa du. Hilaren 6an amaituko du eretrogradazio-begizta Geminin. Satelite galileotarren itzalen iragate batzuk ikusi ahal izango dira. 7h-ko igoera zuzena. 23° -ko deklinazioa. Hil osoan Geminin izango da. Haren magnitudeak behera egingo du pixka bat, $-2,4$ tik $-2,2$ ra.

Saturno (Gauaren bigarren zatian ikusi ahal izango da) Orbita-abiadura: 34.560 km/h.

Eguzkia baino lehenago aterako da, 7 ordu inguruko tartearekin hilaren 1ean, eta 8 ordu inguru lehenago 31n. Hilaren 3an hasiko du urteroko eretrogradazio-begizta. Hilaren erdialdera, egunsentian, mendebaldeko horizontetik 30° -ra egongo da. Teleskopio batekin, planetaren itzala ikus daiteke, ipar-mendebaldeko eratzunen diskoan. 15 h-ko igoera zuzena. -16° -ko deklinazioa. Libran izango da hil osoan. Magnitudeak gora egingo du pixka bat, $0,4$ tik $0,3$ ra.

Urano (Eguzkitik hurbilegi dago behatu ahal izateko) Orbita-abiadura: 24.480 km/h.

Gauaren hasieran ikusteko aldia amaituko da. Hilaren erdialdera, arratsaldearen amaieran, mendebalde hego-mendebaldeko horizontetik 20° -ra izango da. 0 h-ko igoera zuzena. $+4^{\circ}$ -ko deklinazioa. Hil osoan Piscisen izango da. 5,9ko magnitudeari eutsiko dio.

Neptuno (Ezin izango da ikusi) Orbita-abiadura: 19.440 km/h.

22 h-ko igoera zuzena. -10° -ko deklinazioa. Hil osoan Aquariusen izango da. 8,0ko magnitudeari eutsiko dio.

MARTXOKO BESTE EFEMERIDE BATZUK

(Hilaren 29ra arte, gehitu ordu bat denbora ofiziala kalkulatzeko. Hilaren 30etik aurrera, gehitu bi ordu)

- 01 Larunbata. Eguerdian, **2.456.718. egun juliotarra** hasiko da.
- Egunak 11 ordu eta 12 minutuko iraupena du hilaren 1ean, eta 12 ordu eta 41 minutukoa, hilaren 31n. Hil honetan, eguzki-argiaren denbora 1 ordu eta 29 minutuan handituko da.
- 12 12:28an, Eguzkia Piscisen konstelazioan sartuko da itxuraz ($351,81^{\circ}$).
- 20 16:57an, **martxoko ekinozioa**. Ipar hemisferioan, **udazkena hasiko da**.
- 20 Astrologiaren arabera, Eguzkia Ariesen sartuko da (0°).
- 24 **Virginida izar iheskorren maximoa**. Lurrak Eguzkiaren inguruan egingo duen ibilbidean, kometa ezezagun batek, zeina agian jada ez baita existituko, utzi duen hautsa zeharkatuko du, eta izar iheskor hauek sortuko ditu.
- 30 Europar Batasuneko herrialdeak **udako ordutegian** sartuko dira, urriaren 26ra arte.